

## Kuidas täita säästva energia tegevuskava vormi?

### Sissejuhatus

Kõik paktile allakirjutanud linnad võtavad kohustuse esitada oma **säästva energia tegevuskava aasta jooksul pärast paktiga liitumist**, näidates selles ära süsinikdioksiidi heite vähendamisel eesmärgiks seatud koguste saavutamise võimalused aastaks 2020.

Et neid selles aidata, on linnapeade pakti büroo tihedas koostöös Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusega töötanud välja säästva energia tegevuskava näidisevormi. Paktile allakirjutanutel tuleb täita see kasutajasõbralik dokument võrgus inglise keeles paralleelselt oma riigikeelse säästva energia tegevuskava esitamisega. Vormil on kolm põhiosa:

- **pikaajaline visioon ja üldstrateegia**, milles täpsustatakse kavandatud eesmärk süsinikdioksiidi koguheitte vähendamisel, esmatähtsad tegevusvaldkonnad ning inim- ja rahaliste ressursside eraldamine;
- **heitkoguste põhitasemete kaardistamine**, mille käigus näidatakse energiatarbimise hetketase ja täpsustatakse süsinikdioksiidi heite peamised allikad;
- **säästva energia tegevuskava põhielemendid**, milles määratletakse üldstrateegia elluviimiseks kavandatud lühi- ja pikaajalised meetmed, ajakavad, ülesanded ja eelarve eraldised.

Säästva energia tegevuskava näidisevorm peaks aitama paktiga liitunuil oma tegevust ja võetavaid meetmeid struktureerida ning jälgida nende rakendamist. Samas on vormi täitmine ka oluline võimalus tegevuskavade kohta põhiteavet koguda, soodustades sellega kogemuste vahetamist. Sel viisil kogutud kõige olulisema teabega on võimalik tutvuda linnapeade pakti veebisaidil.

Lisaks käesolevatele juhistele töötatakse välja üldised suunised, milles antakse üksikasjalikumalt teada, kuidas kaardistada heitkoguste põhitasemed ja koostada säästava energia tegevuskava.

## ÜLDINE STRATEEGIA

### 1. Eesmärgiks seatud süsinikdioksiidi heitkogus

Milline on teie kohaliku omavalitsuse eesmärk seoses süsinikdioksiidi üldkoguse vähendamisega? Siinkohal tasub meenutada, et linnapeade pakti allkirjastamisega võetud kohustus on vähendada aastaks 2020 süsinikdioksiidi heitkogust vähemalt 20 %.

See eesmärk tuleb põhimõtteliselt seada „absoluutväärtusena” – protsendina baasaasta süsinikdioksiidi heitkogusest. Teine võimalus on seada eesmärk „inimese kohta”. Sel juhul jagatakse baasaasta heitkogus sama aasta elanike arvuga ning sihtkogus arvutatakse protsendina saadud tulemuse põhjal. Märkige oma valik ristiga.

## 2. Kohaliku omavalitsuse pikaajaline visioon (maksimaalselt 1500 tähemärki)

Siin tuleb teil määratleda omavalitsuse pikaajaline visioon aastani 2020 (vähemalt) ja nimetada:

- a) **Esmatähtsad tegevusvaldkonnad** Millistes sektorites näete te ette kõige suuremat süsinikdioksiidi heite vähendamist? Millised on teie põhimeetmed?
- b) Millised on **peamised suundumised** seoses süsinikdioksiidi heitega teie territooriumil/kohalikus omavalitsuses? Millised on kõige raskemad ülesanded?

## 3. Organisatsioonilised ja finantsaspektid (maksimaalselt 500 tähemärki lahtris)

- a) **Loodud/määratud koordineerivad ja organisatsioonilised struktuurid:** Nimetage konkreetsete struktuurid, mis on omavalitsuses loodud linnapeade pakti algatuse rakendamiseks.
- b) **Personal:** Nimetage arvuliselt, kui palju inimesi töötab (vastavatel täistööajaga kohtadel) teie säästva energia tegevuskava väljatöötamise ja rakendamisega.
- c) **Sidusrühmade ja linnakodanike kaasamine:** Linnapeade pakti allkirjastamine kohustab tegevuskava ettevalmistamisse kaasama kodanikuühiskonda selle pädevuse piires. Täpsustage: Mil viisil olete kaasanud kodanikke ja erinevaid sidusrühmi tegevuskava ettevalmistamisse? Kuidas on teil kavas neid rakendamisetapil kaasata?
- d) **Hinnanguline üldelarve:** Täpsustage oma üldstrateegia ettevalmistamise ja rakendamise üldelarve (sealhulgas eelarvega seotud ajakava).
- e) **Tegevuskava investeringute kavandatud rahastamisallikad:** Näidake peamised eraldised/ümberpaigutused munitsipaalearves ning välisallikad (nt Euroopa, riigi või regionaaltasandil, sponsorid, jm), millest loodate saada vahendeid oma tegevuskava põhimeetmete rahastamiseks.
- f) **Kavandatud järelvalve ja järelmeetmed:** Kirjeldage, kuidas kohalik omavalitsus kavatses korraldada tegevuskava järelvalvet ja hindamist. Siinkohal tasub meenutada, et linnapeade pakti allkirjastajad peavad esitama iga kahe aasta tagant rakendamisaruarande. Esimene aruanne tuleb esitada kaks aastat pärast säästva energia tegevuskava esitamist.

## HEITKOGUSTE PÕHITASEMETE KAARDISTAMINE

Säästva energia tegevuskava koostamise kõige olulisem eeltingimus on heitkoguste põhiantmete kaardistamine. Käesolev näidisevorm on mõeldud nende põhiantmete koondamiseks, mitte süsinikdioksiidi heite arvutamiseks. Linnapeade pakti raames peab nii heitkoguste põhiantmete kaardistamine kui ka säästva energia tegevuskava **põhinema energia lõpptarbimise näitajatel**.

### 1. Baasaasta

Soovituslik baasaasta kaardistamiseks on 1990. Kui kohaliku omavalitsuse käsutuses ei ole andmeid 1990. aasta kaardistamiseks, siis tuleb selleks valida 1990. aastale kõige lähem täielike ja usaldusväärsete andmetega aasta.

### 2. Heitekoefitsiendi valik

Heitkoguste põhiantmete kaardistamise aluseks tuleb võtta tegevusandmed (energia lõpptarbimine kohaliku omavalitsuse territooriumil) ja heitekoefitsiendid, mille abil väljendatakse heitkoguseid tegevusühiku kohta. Heitekoefitsiendi valimisel võib kasutada kaht erinevat lähenemisviisi:

1. Kasutada nn **standardkoefitsienti vastavalt valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma põhimõtetele**, mis hõlmab kogu süsinikdioksiidi heidet, mis tekib kohaliku omavalitsuse territooriumil toimuva energiatarbimise tagajärjel kas otseselt kütuse põletamise teel kohalikus omavalitsuses või kaudselt elektri või soojendamise või jahutamise seotud kütuse põletamise teel seal. Selline lähenemisviis põhineb vastava kütuseliigi süsinikusisaldusel, nagu

see on kasvuhoonegaaside riikliku kaardistamise puhul ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni või Kyoto protokollis raames. Sel juhul loetakse nii taastuenergia kasutamisest tuleneva kui ka sertifitseeritud rohelise elektrienergia süsinikdioksiidi heiteks null. Süsinikdioksiid on kõige olulisem kasvuhoonegaas ning metaani (CH<sub>4</sub>) ja diilämmastikoksiidi (N<sub>2</sub>O) heidet ei ole tarvis arvutada. Seega kui kohalik omavalitsus valib selle lähenemisviisi, tuleb tal esitada aruanded süsinikdioksiidi heitkoguste kohta tonnides. Põhitasemete kaardistamine võib hõlmata ka muid kasvuhoonegaase, millisel juhul heidet kajastatakse aruandes süsinikdioksiidi ekvivalendina.

2. Kasutada **olelusringi hindamise koefitsienti**, mille puhul võetakse arvesse energiakandja kogu olelusring. Selline lähenemisviis hõlmab lisaks lõplikust põletamisest tekkivale heitele ka tarneahela heidet (nt kaod transpordil, töötlemisel ja energia muundamisel) väljaspool omavalitsuse territooriumi. Sel juhul on nii taastuenergia kasutamisest tuleneva kui ka sertifitseeritud rohelise elektrienergia süsinikdioksiidi heide nullist suurem. Selle lähenemisviisi puhul võib muudel kasvuhoonegaasidel peale süsinikdioksiidi olla oluline osa. Seega tuleb olelusringi hindamisel põhineva lähenemisviisi valinud kohalikul omavalitsusel esitada aruanded heitkoguste kohta süsinikdioksiidi ekvivalendina. Kuid juhul, kui kasutatav meetod/vahend võimaldab registreerida vaid süsinikdioksiidi heidet, võib heitkoguste aruande esitada süsinikdioksiidi kohta tonnides.

Märkide oma heitekoefitsiendi valik ristiga.

Samuti märkige, kas heitkoguste aruanne esitatakse süsinikdioksiidi või süsinikdioksiidi ekvivalendi kohta.

### **3. Heitkoguste põhitasemete kaardistamise olulisemad tulemused**

See jagu koosneb neljast tabelist:

- A. Energia lõpptarbimine
- B. Süsinikdioksiidi heide või süsinikdioksiidi ekvivalendi heide
- C. Kohalik elektrienergia tootmine ning vastav süsinikdioksiidi heide või süsinikdioksiidi ekvivalendi heide
- D. Kohalik kaugküte või –jahutus, koostootmine ning vastav süsinikdioksiidi heide või süsinikdioksiidi ekvivalendi heide

#### **Tabel A. Energia lõpptarbimine**

Selles tabelis esitatakse olulised andmed energia lõpptarbimise kohta, s.o lõppkasutaja tarbitud elektri-, soojus- või jahutusenergia, fossiilkütuste ja taastuenergia kogus.

#### **Kategooria**

Selles veerus näidatakse sektorid, mis tarbivad energiat ja tekitavad süsinikdioksiidi heidet. Kõnealused sektorid jagunevad kahte põhikategooriasse („Hooned, seadmed/rajatised ja tööstus” ning „Transport”) ja kaheksasse alakategooriasse. Andmete esitamine nimetatud kategooriate kohta on kohustuslik. Täpsemalt:

##### **1. Hooned, seadmed/rajatised ja tööstus**

See kategooria hõlmab kõiki hooneid, teenuseid, seadmeid/rajatisi ja tööstuspindu. Võimaluse korral tuleks andmed esitada järgmise viie alakategooria kaupa:

- „Munitsipaalhooned ning –seadmed/rajatised”: seadmed/rajatised hõlmab energiat tarbivaid üksusi, mis ei ole hooned (nt veekäitlusüksused, taaskasutuskeskused ja komposteerimisettevõtted). Kohaliku omavalitsuse või selle allasutuse omandis olevad elamud kuuluvad alakategooria „Elamud” alla.
- „Muud kui munitsipaalomandis teenindushooned, -seadmed/rajatised” tähendab kõiki kolmanda sektori (teenindussektor) hooneid ja rajatisi, mida ei oma ega halda kohalik

omavalitsus (nt erafirmade, pankade, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kontorid, kaubandus- ja jaemüügitegevusega seotu, haiglad, jm).

- „Elamud“: energia tarbimine hoonetes, mida peamiselt kasutatakse elamuhoonetena.
- „Munitsipaalvalgustus“: kohaliku omavalitsuse omanduses või selle hallatav avaliku ruumi valgustamine. Mis tahes muu kui munitsipaalvalgustus kuulub kategooria „Muud kui munitsipaalomandis teenindushooned, -seadmed/rajatised“ alla.
- „Tööstus“: Üldiselt on kohalikel omavalitsustel tööstusele piiratud mõju. Niisiis kehtivad paktiga liitunute suhtes järgmised reeglid:
  - o Kohalik omavalitsus võib arvata kõnealuse sektori oma säästva energia tegevuskavasse (ei ole kohustuslik).
  - o Kõnealuse sektori energia- ja süsinikdioksiidandmed esitatakse üksnes juhul, kui sektor on tegevuskavaga hõlmatud.
  - o ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvad ettevõtted tuleb välja jätta, juhul kui neid ei hõlma kohaliku omavalitsuse varasemad energiakavad ja heitkoguste kaardistamised.
  - o Kui heitkoguste põhitasemete kaardistamine hõlmab tööstusheidet ning oluline tööstusettevõtte /tehas suletakse põhitaseme aasta ja sihtaasta 2020 vahelisel ajal, tuleb selle heide kaardistamisest välja jätta. Tööstuse ümberpaiknemisest tulenevat süsinikdioksiidi heite vähenemist ei saa käsitada osana üldisest süsinikdioksiidi heite vähendamise eesmärgist.
  - o Samuti ei pea kohaliku omavalitsuse territooriumile põhitaseme aasta ja sihtaasta 2020 vahelisel ajal ehitatavad tööstusettevõtteid/tehaseid kaasama järgmiste aastate kaardistamisse.

## 2. Transport

See kategooria hõlmab maantee- ja raudteetransporti. Andmed energia tarbimise kohta peaksid põhinema tegelikul tarbimisel (munitsipaalomandis ühistransport) või kohaliku omavalitsuse teedevõrgu pikkusest lähtuval hinnangulisel tarbimisel.

Võimaluse korral tuleks andmed esitada järgmise kolme alakategooria kaupa:

- „Munitsipaal sõidukipark“: kohaliku omavalitsuse omandis ja kasutuses olevad sõidukid.
- „Ühistransport“: busi-, trammi-, metrotransport, linna rööbastransport.
- „Era- ja kommertstransport“: siia kuulub kogu eespool nimetatud maantee- ja raudteetransport kohaliku omavalitsuse territooriumil (nt autod ja kaubavedu).

### **Energia lõpptarbimine megavatt-tundides**

Nendes veergudes tuleb kategooriate, võimaluse korral alakategooriate kaupa kajastada erinevaid energiatooteid, mida lõpptarbijad kasutavad kohaliku omavalitsuse territooriumil:

- „Elekter“ – lõpptarbijate kasutatud elektrienergia koguhulk tootmisallikast olenemata. Kui kohalik omavalitsus ostab sertifitseeritud rohelist elektrit, täitke ka tabeli all asuv lahter ja nimetage vastav heitekoefitsient, kui kasutatakse olulusringi hindamise koefitsienti. *Sertifitseeritud roheline elekter* tähendab taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrit, millele kohaldatakse päritolutunnistust vastavalt direktiivi 2001/77/EÜ artiklile 5, direktiivi 2009/28/EÜ artiklile 15 ja direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikele 6.
- „Soojus/jahutus“ – lõpptarbijatele omavalitsuse territooriumil kaubana tarnitav soojus- või jahutusenergia (nt kaugkütte või –jahutussüsteemist, koostootmisjaamast või jääsoojuse ärakasutamise teel). Lõpptarbijate omatarbeks toodetav soojusenergia peaks kajastuma soojust tootvate energiakandjate all. Välja arvatud koostootmisjaamade soojusenergia: et koostootmisjaam toodab ka elektrit, tuleks see kajastada tootmise all (tabelid C ja D), eriti suurte tootmisüksuste puhul.
- „Fossiilkütused“ – kõik lõpptarbijate poolt kaubana kasutatavad fossiilkütused. Siia kuuluvad kõik fossiilkütused, mida lõpptarbijad ostavad ruumide kütmiseks, pesuvee

soojendamiseks või toidu valmistamiseks. Samuti kuuluvad siia kütused, mida kasutatakse transportimisel või tööstuslikes põletusprotsessides<sup>1</sup>.

- „Taastuenergia” – lõpptarbijate poolt kaubana kasutatav taimeõli, biokütus, muu biomass (nt puit), päikeseenergia ja maasoojusenergia.  
Märkus : *Turvas* siia ei kuulu. Kui kohaliku omavalitsuse territooriumil kasutatakse turvast, tuleb see kajastada veerus L „muud fossiilkütused”, isegi kui see ei ole otseses mõttes fossiilkütus.

#### **Tabel B: Süsinikdioksiidi heide või süsinikdioksiidi ekvivalendi heide**

Selles tabelis näidatakse kasvuhoonegaaside heitkogus, mis tekib kohaliku omavalitsuse energiatarbimise tagajärjel.

#### **Kategooria**

Selles veerus näidatakse kasvuhoonegaase tekitavad sektorid. Need on samad, mis Tabelis A. Lisatud on kolmas sektor.

#### **3. Muud heiteallikad**

Lisaks tabelis A esitatud energiatarbimisega seotud heiteallikatele võib kohalik omavalitsus soovida kaardistada ka muid kasvuhoonegaaside heiteid, juhul kui säästava energia tegevuskava sisaldab meetmeid nende leevendamiseks. Näiteks võib omavalitsus lisada prügilate metaaniheite, kui üks tegevuskavas esitatud meetetest on prügilagaasi taaskasutuse käivitamine. Andmekogumise hõlbustamiseks on jäätmekäitlus ja heitvee käitlus juba määratletud kui võimalikud kaasatavad sektorid. Juhime teie tähelepanu asjaolule, et andmete kogumine nende sektorite kohta on vabatahtlik. Märkida tuleb üksnes koguheide süsinikdioksiidi ekvivalentides.

#### **Süsinikdioksiidi heide (tonnides) või süsinikdioksiid ekvivalendi heide (tonnides)**

Kasvuhoonegaaside heide kohta esitatakse andmed samal viisil, kui need on energia lõpptarbimist käsitlevas tabelis. Energiaallika heite arvnäitaja saamiseks korrutatakse energia lõpptarbimine vastava heitekoefitsiendiga.

Kui tabelis B tuleb samasse veergu sisestada mitu „energiakandjat” (nt erinevat „tüüpi” elekter, või soojus ja jahutus, või mitu fossiilkütust veerus „muud fossiilkütused”), on soovitatav arvutada erinevate energiakandjate ja nende vastavate koefitsientide näitajad eraldi ning esitada tabelis koguheide koos vastava keskmise heitekoefitsiendiga.

#### **Heitekoefitsiendid (t/MWh)**

Valitsustevaheline kliimamuutuste ekspertrühm (IPCC) on oma 2006. aasta suunistes kehtestanud nn **vaikimisi heitekoefitsiendid**<sup>2</sup>. Need võib asendada **riigipõhiste heitekoefitsientidega**, mis põhinevad konkreetse riigi andmetel. Paktiosalised võivad välja töötada **oma heitekoefitsiendid**, mis põhinevad nende territooriumidel kasutatavate kütuste täpsetel omadustel. Samuti võib kasutada **olelusringi koefitsienti**, milles võetakse arvesse energiakandja eluiga.

Märkige iga energiakandja puhul kasutatud heitekoefitsient.

Samuti tuleks tabeli B all märkida lahtri „mujal kui kohapeal toodetud elektri süsinikdioksiidi heitekoefitsient [t/MWh]” näitaja.

**Elektrienergia kohalik heitekoefitsient** peaks kajastama elektri tootmiseks kasutatud energiaallikate kogumit. Kui kohalik omavalitsus on otsustanud kaasata tegevuskavasse kohaliku elektritootmisega seotud meetmed, peab elektri kohaliku heitekoefitsiendi arvutama kohalikule olukorrale vastavalt.

<sup>1</sup> Üksnes juhul, kui säästava energia tegevuskavas on selle valdkonna meetmeid. ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud tööstuslik energiakasutus siia ei kuulu.

<sup>2</sup> IPCC 2006. aasta suunist, [2. köide, 2. peatükk, tabel 2.2.](#), lk 16.

Sellekohased andmed tuleb kanda tabelisse C (vt allpool). Kui omavalitsus ostab sertifitseeritud rohelist elektrit, võib kohaliku heitekoefitsiendi samuti ümber arvutada, et see näitaks süsinikdioksiidi heite vastavat vähenemist.

Samuti peaks **soojus-/jahutusenergia kohalik heitekoefitsient** kajastama tabelis A nimetatud soojus-/jahutusenergia tootmiseks kasutatud energiaallikate kogumit.

**Heitkoguste põhitasemete kaardistamise suunistes** on esitatud tabelid kõigi asjakohaste heitekoefitsientidega, samuti valemid elektri-, soojus- ja jahutusenergia kohalike heitekoefitsientide arvutamiseks tabelites C ja D sisalduvate andmete põhjal (vt allpool).

### **Tabel C. Kohalik elektrienergia tootmine ning vastav süsinikdioksiidi heide või süsinikdioksiidi ekvivalendi heide**

Kuigi linnapeade pakti raames peetakse energia lõpptarbimise vähendamist esmatähtsaks, tuleks arvesse võtta ka kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist pakkumise poole peal (nt kui kohalik omavalitsus soodustab taastuvenergiat tootvaid käitisi või võtab meetmeid energiatõhususe suurendamiseks kohalikes kaugküttejaamades).

Kohaliku elektritootmise lisamine heitkoguste kaardistamisse ja säästva energia tegevuskavasse on kohaliku omavalitsuse otsustada. Kui tegevuskavas on meetmeid kohaliku omavalitsuse territooriumil toimuva elektritootmisega seoses (nt fotogalvaanika, tuuleenergia, hüdroenergia jm arendamine) või kohaliku elektritootmise tõhususe parandamisega seoses, tuleb täita nimetatud tabel. Sel juhul nimetatakse üksnes „kohalike”, s.o järgmistele kriteeriumidele vastavate jaamade/tootmisüksustega seonduv:

- a) jaamad/tootmisüksused, mida ei hõlma ELi saastekvootidega kauplemise süsteem;
- b) jaamad/tootmisüksused, mille võimsus on alla 20 MW soojusenergiat toitenä kütust põletavate jaamade puhul ja toodanguna taastuvenergia puhul (20 MW on ELi heitkogustega kauplemise süsteemi põletuskäitiste künnis).

Kui kohalik omavalitsus kavandab erimeetmeid oma käitistega seoses (või on oma varasematesse tegevuskavadesse kaasanud ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud jaamu) või suurte taastuvenergia käitiste nagu tuulepargid välja arendamist ja rahastamist, võib ka sellised projektid lisada tingimusel, et esmatähtsaks jääb nõudluse pool (energia lõpptarbimise vähendamine).

Loetleda tuleks kõik eespool nimetatud reeglitele vastavad jaamad, lisades nende kohapeal toodetud vastavad elektrikogused megavatt-tundides. Põletusjaamade puhul tuleb täpsustada energiakandjate toide. Sarnased tootmisüksused võib ka üheks rühmaks koondada (nt fotogalvaanika- või kaastootmisüksused). Esitada tuleb süsinikdioksiidi või süsinikdioksiid ekvivalendi heitkogused ja vastavad heitekoefitsiendid.

### **Tabel D: Kohalik kaugküte või –jahutus, koostootmine ning vastav süsinikdioksiidi heide või süsinikdioksiidi ekvivalendi heide**

See tabel tuleb täita üksnes juhul, kui kohaliku omavalitsuse territooriumil tarnitakse lõpptarbijatele kaubana soojus-/jahutusenergiat (nt kaugkütte- või koostootmisjaamast). Selle tabeli põhjal on võimalik arvutada soojus-/jahutusenergia tootmisega seotud süsinikdioksiid heitkogus.

Arvestada tuleb kõiki jaamu, mis toodavad soojus-/jahutusenergiat, mis müüakse/jaotatakse kaubana kohaliku omavalitsuse territooriumil asuvatele lõpptarbijatele (tavaliselt kaugküttesüsteemi kaudu), ning registreerida nende soojus-/jahutusenergia kogused, energiatoide, vastavad süsinikdioksiidi või süsinikdioksiid ekvivalendi heitkogused ja heitekoefitsiendid. Sarnased tootmisüksused võib üheks rühmaks koondada.

Siinkohal tuleks märkida, et kohalike lõppkasutajate omatarbeks toodetud soojus- ja jahutusenergia energiatarve ja süsinikdioksiid heide on juba kajastatud tabelites A ja B (fossiilkütuseid ja taastuenergia tarbimist käsitlevad veerud). Põhimõtteliselt peaks tabelis D esitatud soojus-/jahutusenergia koguhulk kattuma tabeli A veerus „soojus- ja jahutusenergia” esitatud soojus-/jahutusenergia kogusega (või olema sellele väga lähedal).

### **Muud heitetasemete andmekogud**

Kui kohalikul omavalitsusel on erinevaid andmekogusid süsinikdioksiidi heitetasemete kohta, võib kogu neis sisalduva teabe esitada vormi käesolevas osas.

# SÄÄSTVA ENERGIA TEGEVUSKAVA

## 1. Säästva energia tegevuskava pealkiri

Täpsustage:

- tegevuskava pealkiri (nt „Energiakava”, „Kliimakava”, „Minu linn aastal 2020”);
- tegevuskava kinnitav asutus;
- tegevuskava ametliku kinnitamise kuupäev [päev/kuu/aasta].

## 2. Säästva energia tegevuskava põhielemendid

Selles osas esitatakse põhiteave teie säästva energia tegevuskava peamiste meetmete kohta.

### Tegevusvaldkonnad

Energiatõhususe meetmeid, taastuenergeetika projekte ja muid energiaga seotud ettevõtmisi võib käivitada kohalike ja piirkondlike võimude erinevates tegevusvaldkondades. Linnapeade pakt puudutab kohaliku tasandi tegevust kohalike omavalitsuste pädevustasandil. Paktiosalisi eeldatakse tegutsevat mitmes või kõigis nende võimalikest rollidest:

- tarbija ja teenuseosutaja,
- planeerija, arendaja ja reguleerija,
- nõustaja, motiveerija ja eeskuju,
- tootja ja tarnija.

Seepärast on kavandatud säästva energia tegevuskaval kaks aspekti: ühelt poolt kajastatakse heitkoguste põhitasemetega kaardistamisel arvesse võetavaid sektoreid (s.o hooned, seadmed/rajatised, tööstus ja transport, kohalik elektrienergia tootmine, kohalik kaugküte ja kohalik soojus-/jahutusenergia tootmine, koostootmisjaamad); teisalt peab tegevuskava lähtuma valdkondadest, milles kohalikul omavalitsusel on eriroll, nagu

- maakasutuse planeerimine (planeerija),
- toodete ja teenuste avalikud hanked (tarbija),
- töö kodanike ja sidusrühmadega (nõustaja, motiveerija).

Kohalikud omavalitsused võivad aga ise valida oma peamised tegevusvaldkonnad. Seega soovitatakse tungivalt tegutseda kõigis nimetatud valdkondades, kuid see pole kohustuslik.

Tabel on mõeldud kohalikele omavalitsustele abiks oma põhitegevuse ja peamiste meetmete struktureerimisel. Kui see ei hõlma mingit sektorit või meetet, võib selle lisada pealkirja „muu” alla (nt prügilagaasi taaskasutus on üks tegevuskava meetmeid).

*NB! Sisestatud teave tegevuse ja meetmete kohta tuleb salvestada iga sektori puhul eraldi ehk konkreetse sektori andmete sisestamise lõpetamisel.*

### Põhitegevus ja -meetmed

Selles osas tuleks kokku võtta teie tegevuskava sisu. Meetmed peavad olema lingitud tegevusvaldkondadega (nt munitsipaalhooned, ühistransport, fotogalvaanikakäitised, koolitus ja haridus jne). Igat meetet tuleks lühidalt kirjeldada. Ridu on võimalik lisada, juhul kui soovite ühes tegevusvaldkonnas loetleda mitu põhitegevust.

Loetleda tuleks nii lühiajalised meetmed, mille kohalik omavalitsus on heaks kiitnud ja millele on rahalised vahendid eraldatud (3–5 aastat), kui ka strateegilisemad pikaajalised meetmed, mida kavatakse kuni 2020. aastani võtta.



### **Vastutav osakond, isik või ettevõte**

Tegevuskavas näidatakse kohaliku omavalitsuse erinevate osakondade vastutusvaldkonnad. Selles osas nimetage iga meetme rakendamise eest vastutav osakond. Vastutus võib olla ka kolmandatel pooltel, nt kommunaalasutused, energiateenustega tegelevad ettevõtted või energiaagentuurid.

### **Rakendamine**

Selles osas näidatakse tegevuskava iga tegevuse ja meetme algus- ja lõppaeg. Märkige algus- ja lõppaasta, et eristada lühiajalisi ja keskmise pikkusega tegevusi pikaajalistest meetmetest. Lühiajalised meetmed süsinikdioksiidi heite vähendamiseks tuleb kehtestada kohe; pikaajalised meetmed tuleb ette valmistada enne 2020. aastat, kui peab olema saavutatud süsinikdioksiidi heite vähenemine 20 % võrra.

### **Tegevuse/meetme hinnanguline kulu**

Märkige vähemalt iga lühiajalise / keskmise pikkusega meetme/tegevuse hinnanguline kulu. See näitab, millised tegevused/meetmed on kõige kulukamad, ning aitab hinnata põhimeetmete kulu eri maades. Kulu tuleks näidata eurodes.

### **Eeldatav energiasääst meetme kohta**

Märkige iga meetme puhul eeldatav energiasääst megavatt-tundides.

### **Eeldatav taastuenergia toodang meetme kohta**

Täpsustage, kui kavandatud meede suurendab kohapeal toodetava taastuenergia osakaalu (MWh).

### **Eeldatav süsinikdioksiidi või süsinikdioksiidi ekvivalendi heitkoguste vähenemine meetme kohta**

Märkige iga põhimeetme puhul eeldatav süsinikdioksiidi või süsinikdioksiidi ekvivalendi heitkoguste vähenemine tonnides aastas.

### **Energiasäästu eemärk sektori kohta**

Märkige energiasäästu eesmärk igas tegevusvaldkonnas (nt energiasääst avalikes hoonetes ja hoonete seadmete puhul). Märkige üks arvnäitaja megavatt-tonnides sektori kohta. See näitaja peaks kajastama sihiks seatud energiasäästu aastaks 2020 võrreldes baasaastaga.

Selliste sektorite nagu „maakasutuse planeerimine“ või „töö sidusrühmadega“ puhul on energiasäästu arvuliselt raske väljendada. Kuid kui siiski on olemas mingeid näitajaid, lisage need tabelisse. See aitab määratleda peamised valdkonnad, kus võib loota süsinikdioksiidi heitkoguste vähenemist.

### **Eesmärk seoses kohaliku taastuenergia tootmisega sektori kohta**

Kui see on asjakohane, täpsustage eesmärk seoses kohaliku taastuenergia tootmisega (MWh) sektori kohta. See peaks olema hinnanguline näitaja 2020. aastal kohapeal toodetava taastuenergia koguse kohta võrrelduna baasaastaga.

Näidata tuleb üksnes taastuvatest energiaallikatest kohapeal toodetav energia (nt fotogalvaanikakäitised). Siinkohal tuleks märkida, et uued käitised vähendavad süsinikdioksiidi heitkoguseid üksnes siis, kui need asendavad praegu kohaliku omavalitsuse territooriumile imporditava ja seal kasutatava energia.

### **Eesmärk seoses süsinikdioksiidi või süsinikdioksiid ekvivalendi heitkoguste vähendamisega sektori kohta**

Märkige eesmärgiks seatud süsinikdioksiidi või süsinikdioksiid ekvivalendi heitkoguste vähenemine sektori kohta energiasäästu seisukohalt. Näitajad tuleks esitada tonnides. NB! Mitme sektori puhul on näitajate esitamine kohustuslik (rohelistes lahtrid). Kui vastavates sektorites vähenemist ei eeldata, märkige null.

Lisateabe saamiseks vaadake meie korduma kippuvate küsimuste rubriiki või laadige raamatukogust alla suunised. Linnapeade pakti leiate veebisaidilt [www.eumayors.eu](http://www.eumayors.eu)